

54. *H. platyphyllum* A. T. = *sabaudum* — *racemosum*.

ssp. *platyphyllum* (A.-T.) ZAHN. *α. genuinum* Z. Buda-pest: Feketefej (K). Bük k-G e b i r g e: Garadna-Tal (H). — var. *ventricosiceps* ZAHN f. *ovale* Z. (foliis superioribus basi ovalibus truncatis vel leviter cordatis sessilibus acuminatis apice saepe plicatis subtus subfloccosis, omnibus rigidis). Pest: Kőhegy bei Pomáz (L). Gömör: Langenberg bei Dobsina (L). — var. *glabrifoliatum* DEG. et ZAHN. Buda pest: Feketefej (K). — 2. *hirsuticaule* ZAHN. Gömör: Langenberg bei Dobsina (L).

ssp. *Hellwegeri* ZAHN. *b. subepilosiceps* Z. Buda pest: Feketefej (K).

ssp. *pomazense* DEG. et ZAHN. (Ssp. *pomazinum* DEG. et ZAHN in Magy. Bot. Lap. 292 [1927], nec. l. c. p. 284 sub *H. Hoppeanum*). Buda pest: Feketefej (K). Folia inferiora saepe ad 15 cm longa subgrossius dentata.

ssp. *vadaskertense* DEG. et ZAHN. Ebenda (K).

A *Daphne cneorum* L. és néhány érdekesebb növény előfordulása a Bükkhegységben.*

Irta: Hulják János (Perecesbánya).

A köznép sok növénynek gyógyító erőt tulajdonít, ezért bennök a növények ismerete jól ki van fejlődve. Azok, kik a gyógynövények gyűjtésével, piacon való árusításával foglalkoznak, a feltűnő szépségű növények mellett sem haladnak el észrevétlenül, hanem azokat is szedve, különösen tavaszkor a piacokon árusítják, amit avatott szemnek jó is figyelemmel kísérni.

Ugy Miskolc, mint Diósgyőrvasgyár piacát kora tavaszkor főként a kisgyőri asszonyok látják el erdei virágokkal. Több ilyen virágot árusító asszony évekkel ezelőtt „Égő szerelem“ néven szemnek is kedves csokrot árult, mit akkor RADVÁNYI MÁRTON úr meg is vásárolt s mint *Daphne cneorum* L.-t gimnáziumi tanuló fiával beküldötte BUDAI JÓZSEF főgimnáziumi tanár úrnak, aki előtt a Bükkből akkor ez a növény még ismeretlen volt. E csokor bizonyítékát mutatta annak, hogy a *Daphne cneorum* L. valahol a Bükkben előfordul, termőhelyét azonban éveken keresztül sem sikerült megtudnunk.

E tavaszkor végére akarván járni a dolognak, kérésemre RADVÁNYI úr néhány tőlem kapott szárított *Daphne*-ágacskát osz-

* Berichtet über einige interessantere Pflanzen des Bükk-Gebirges. Die Beschreibung des neuen Bastardes *Veronica Mauksii* (= *V. maritima* × *orchidea*) befindet sich im ungarischen Text.

tott szét az árusító asszonyok között, ami ezért körükben a kíváncsiság tárgyává lett. Így évek múltán ismét árusították az asszonyok s annak termőhelyét borraavaló fejében hajlandók is voltak megmutatni, úgyhogy 1928. év május 13-án BUDAI JÓZSEF ny. gimn. tanár úrral két asszony vezetése mellett el is mentünk a Kisgyőr község felett emelkedő „Gálya“ hegyekre.

A „Gályák“ a Hollóshegy SO-nak tartó, mintegy 8 kilométernyi hosszú nyulványa, legmagasabb pontjaik a „Kölyukgálya“ (778 m.) s a „Nyálasgálya“ (578 m.); végső nyulványa 213 m magasságig ereszkedik le. A „Gálya“ hegynyulványt mészkő alkotja s ritkás tölgycserjés és érdekes növényekkel borított tisztások fedik, melyeknek növényzete még teljesen nem ismeretes, mit a *Daphne* esete is bizonyít. E hegynék eddig ismert érdekesebb növényei az *Arenaria graminifolia* SCHRAD., *Silaum Rochelii* (HEUFF.) SIMK., *Carex umbrosa* HOST, *Thalictrum foetidum* L. mind oly időben pompáznak, mikor ezek a kirándulás fáradságát bőségesen kárpótolják.

A „Gálya“ hegyeken jártunkkor javában fejlődő növényzet bontakozott ki, hol a *Vinca herbacea* W. K., *Lathyrus versicolor* (GMEL.) BECK, *Arenaria graminifolia* SCHRAD., *Alyssum montanum* L., *Dorenicum hungaricum* (SADL.) RECHB. F., *Waldsteinia geoides* WILLD. és *Potentilla rubens* (CR.) ZIMM. növényekben gyönyörködhattunk. A „Kölyukgálya“ tetőn a vezető asszonyok meg is mutattak egy letarolt *Daphne*-bokrocskát s szorgos keresés után még csak egy töre akadtunk a „Nyálasgálya“ gerincél hajlásában, ami a mellett a feltevés mellett szól, hogy a *Daphne* itt igen ritka. Félős is, hogy a kiirtás veszélye fenyegeti s ezért SZEŐRS BÉLA erdőtanácsos úr a kincstári erdészeti részéről védelemben részesíti.

Ervel a növénnel a Bükkhegység növényismerete ismét egy érdekesebb adattal gyarapodott. A *Daphne cneorum* L. hazánkban mintegy 25 helyről ismeretes (Tuzson), legközelebbi ismert termőhelye Budapest, Nyírség, Káposztafalu.

A Bükkhegységből ez alkalommal néhány növényföldrajzilag érdekesebb adatot adok közre, amelyek a következők:

Moehringia muscosa L. A „Csikorgó“ gerinc élének árnyas mészsziklafalán, Mályinka. — *Anemone nemorosa* L. A Nagybolyhegy „Sonkút“ részén, Ujhuta. RADÓ GÁBOR erdőtanácsos úr adata. — *Clematis alpina* (L.) MILL. A „Csikorgó“ gerincélének árnyas mészszikláin, Mályinka. — *Potentilla arenaria* BORKH. f. *inhaerens* BORB.; × *P. subrubens* BORB. (*arenaria* × *rubens*). A „Gályatető“ füves tisztásán, Diósgyőr. — *Agrimonia odorata* L. A „Feketesár“ völgyben, Mocsolyás. — *Geum aleppicum* JACQ. A „Hollóskút“ körüli cserjésben Répáshuta; a „Feketesár“ völgyben Mocsolyás. — *Sarothamnus scoparius* (L.) WIMM., Bábony. — *Trigonella Besseriana* SÉR. (*T. procumbens* [BESS] DC.) a Hollós és az Ilonakút között, az útmenti mészégetők körül, Répáshuta. — *Erodium cicutarium* (L.) f. *pimpinellifolium* a Sajó balpartja

mentén, legelön, Miskolc. — *Pleurospermum austriacum* (L.) HOFFM. *pubescens* BORB., a „Csikorgó“ és „Nyárújhely“ gerincén, Mályinka.

Symphytum Zahlbruckneri BECK. (*S. tuberosum* × *officinale*) Bábony. — *Echium vulgare* L. f. *Wierzbickii* HABERLE, Perecesbánya, Ujakna. — *Stachys alpina* L., *Senecio Fuchsii* GMEL. (*S. sarracenicus* L. p. p.) A Szentléleken a turistaút Örvénykő-i elágazása körül, ritkitott bükkösben, Felsőhámor. — × *Verbascum Hausmanni* CELAK. (*lychnitis* × *austriacum*. A Kőrös-völgyben, Kisgyőr. — × *Veronica Mauksii* HULJ. (*V. maritima* × *orchidea*) differt a *V. orchidea*, cui habitu proprius, foliis lanceolatis vel anguste lanceolatis, longe acuminatis, basi angustatis, argute inaequaliter serratis, superioribus in axillis succulos foliolarum gerentibus, inflorescentia pube parciore et breviora, corollae laciniis brevioribus, vix acuminatis. *V. maritima* (*V. longifolia* L. p. p.) differt praecipue caule simplici, supra non ramoso, inflorescentia dense, subdense glandulosa puberula, floribus saepius fere sessilibus. Ad honorem Dr. CAROLI MAUKS, protomedici diósgyőrensis dicata. Habitat in pascuis argillosis ad viam ferream ad pagum Diósgyőr—Perecesbánya com. Borsod interparentes. — *Lonicera caprifolium* L. a „Jónáshegy“ mesgyéjén, Csernaljtetőn, Diósgyőr—Pereces. — *Asperula glauca* (L.) BESS. f. *hirsuta* WALLR. (*tyraica* BESS?) Kisgyőr: Gályatető. — *Stenactis annua* (L.) NEES, a csendőrlaktanya előtti tisztáson, Hámor-Lilla-füred. — *Erigeron podolicus* BESS. (*E. racemosum* SIMK., *vir* BAUMG.) a Bánkút és Csikorgó közötti vágásban, Mályinka.

Megjegyzések a *Chiloscyphus*-nemzetség alakjairól s azok hazai elterjedéséről.

Bemerkungen über die Formen der Gattung *Chiloscyphus* und über ihre Verbreitung in Ungarn.

Irta: }
Von: } Dr. J. Szepesfalvi (Budapest).

In seiner Moosflora von Ungarn (Magyar Birodalom Moh-flórája. Budapest 1885.) hat FR. HAZSLINSZKY drei Arten der Gattung *Chiloscyphus* aufgenommen: *Chiloscyphus polyanthus*, *Ch. pallescens* mit *β. uliginosa* und *Ch. rivularis*. Wie aus seiner Beschreibung hervorgeht, bewohnt *Ch. polyanthus* (mässigfeuchten) Waldboden, *Ch. pallescens* nassen Boden und *Ch. rivularis* fließende und stehende Gewässer. Über *Ch. pallescens* bemerkt er, dass diese Art als Subspecies zu *Ch. polyanthus* gestellt werden kann. Die von NEES aufgestellte Art: *Chiloscyphus lophocoleoides*

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1929

Band/Volume: [28](#)

Autor(en)/Author(s): János Hulják

Artikel/Article: [A Daphne cneorum L. és néhány érdekesebb növény előfordulása a Bükkhegységben 34-36](#)